

Charles den Tex

DE **ERF**
GENAAM

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2013 Charles den Tex
Omslagontwerp: Buro Blikgoed
Omslagbeeld: © Yolande de Kort / Trevillion Images (kasteel); David Lichtneker / Arcangel (sleutel)
Foto auteur: © Wim van de Hulst
Zetwerk: MatZet B.V., Huizen

ISBN 978 94 027 1423 4
ISBN 978 94 027 7055 1 (e-book)
NUR 305
Eerste druk bij HarperCollins Holland oktober 2023

Dit boek is eerder verschenen in 2013 bij uitgeverij De Geus.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Dal

Geen enkele ochtend was ooit hetzelfde, maar deze was klassiek. Vanaf het terras voor zijn deur keek hij naar beneden, naar de bodem van het dal. Zijn dal. Grond vormde de basis van zijn bezit. Hij keek naar de zacht golvende wei, naar het uitgestrekte bezit dat hem elke dag weer de zekerheid bood van heel veel eigen land. Hij rook gras en water en planten die zich na de nacht weer openden en hun geuren langzaam in de vroege lucht verspreidden. Dun en fris. Beneden, achter dichte rijen naaldbomen, stroomde een kleine rivier, niet meer dan drie of vier meter breed, net te ver om overheen te springen. Daar eindigde zijn terrein in een punt, bij een grote rots die in zijn eentje de loop van het riviertje een aantal meters had verlegd. Die rots was van hem. Op het diepste punt van de helling hield dat gevaarte zijn hele bezit bij elkaar. Zwaar en eeuwig. Daar keek hij naar, ook al was de steen vanaf zijn terras niet zichtbaar. Hij wist dat het rotsblok er was, meer had hij niet nodig om het te kunnen zien.

Het begin van zijn dag vulde zich met vertrouwde beelden. Zij zorgden ervoor dat hij, ongeacht het seizoen of de wisseling van de bewoners in de omgeving, begreep waar hij was: voor het huis waar hij was geboren, waar hij was opgegroeid en waar hij tot zijn negentiende met zijn ouders had gewoond. Dat huis was al twintig jaar van hem, het terrein ook.

Aan de overkant van het ondiepe dal, schuin tegenover zijn huis, lag het dorp. Van een paar kilometer afstand leek het kleiner dan het was. Het zonlicht viel vanuit het oosten langs de heuvel en tekende de huizen scherp tegen

het donkere groen eromheen. Hij kende de straten en de geluiden die tussen de muren feller klonken, over de weilanden en de bossen reikten en als harde, glanzende torenen tijdelijk op zijn erf neerstreken voor ze weer verder vlogen.

Verder naar rechts, aan de rand van het dal, vlak voor het punt waar de helling naar het zuiden boog in de volgende vallei, lag een groot gebouw, een klooster. De lange, hoge muren onttrokken elke beweging aan het zicht. Toch keek hij ernaar alsof hij zag wat er zich daarbinnen afspeelde. Het klooster was zijn grenspost. In het zicht, buiten zijn bereik. Hij kwam er vaak genoeg langs op weg naar de stad, maar hij had er nooit iemand gezien. Dat hoefde ook niet, het klooster was een gegeven. Levenspatronen waren er verheven tot vervulling. Geluid was er uitgebannen en de stilte verdichtte het leven tot een bastion van standvastigheid. Daarachter lag het dal veilig. Zolang het klooster er was, hield het de stad op afstand. Het was de onverzettelijke bescherming van de godsdienst, de moderne mens kwam er liever niet te dichtbij.

Hem kon het niet schelen. Soms glipte er gezang vanuit het in zichzelf gekeerde gebouw en vond het een gunstige wind die de rustige noten rekte tot aan zijn voordeur. Dat gebeurde alleen in de zomer, wanneer het warm genoeg was om in de kapel een raam open te zetten.

Vandaag niet. Vandaag bewogen groene, grijze en gele vlakken in het beslagen licht van de vroege ochtend. Te veel vocht in de lucht hield de kleuren flets en de beweging traag. Het land om hem heen was een compositie die geen minuut hetzelfde bleef. Tinten vervloeiden en diepte versprong. Zijn ogen dwaalden langs de randen van het weiland en nog voordat hij een kwart van de helling had gezien, haperde zijn blik. Niet omdat hij iets zag; hij voelde iets, een aanwezigheid, alsof de lucht om hem heen dikker werd, trager, plakkerig. Hier hoorde hij de enige te

zijn. Hier hoorde hij complete vrijheid te hebben. Hier hoefde hij zijn ruimte met niemand te delen, behalve met Louis, de tuinman, en die was er nog niet. Hij kende zijn land, de ruimte erin en erboven; hij kende de versheid van het licht, ongebruikt tot hij ergens naar keek. Dat was er niet meer.

De omgeving keek terug, priemde. Van rust was opeens geen sprake meer, de stille ochtend was opengebroken.

Hij zuchtte, bewoog zijn hoofd en zijn schouders om het plotselinge idee van dreiging van zich af te laten glijden. Wandelaars waarschijnlijk, die hekken en borden hadden genegeerd en in het bos kampeerden of al vroeg op pad waren. Hij stond stil, liet zijn hoofd iets vooroverzakken en sloot zijn ogen. Hij luisterde. Alle geluiden die hij kende, van dieren, van de nauwelijks bewegende lucht, van de planten, vulden zijn oren. Steeds voller, steeds ruimer, in onvoorspelbare golven aanzwellend en verdwijnend. Hij hoorde mezen en vinken, merels en mussen, hij hoorde bladeren en takken, en de wind die nu zachtjes fluitend, verlangend eigenlijk, van de dakrand viel. Hij hoorde alles wat het land op dat uur van de dag te zeggen had. Hij hoorde geen enkel menselijk geluid.

Geërgerd tuurde hij naar het bos, naar de randen van de grote weide, naar het donkere gebied onder de bomen, waar het licht nauwelijks doordringt, daar zou iemand kunnen staan. Zolang hij maar niet bewoog, zou hij nooit opvallen. Eigenlijk was het te ver weg om met het blote oog iemand te kunnen ontwaren. Hij zou de verrekijsker moeten pakken en meter voor meter de bosrand moeten inspecteren, maar hij wilde niet toegeven aan een gevoel waar hij geen echte reden voor had. Beheersing en terughoudendheid waren zijn eerste weerstand. Angst maakte geen onderscheid tussen echt en inbeelding, dat moest hij zelf doen.

Langzaam verloor de onzichtbare dreiging haar urgentie. Het tintelde na in zijn nekharen, in de huid op zijn armen

en op zijn rug, heel even, nog één keer. De tinteling bleef hangen. Was er nou iemand of niet? De vraag bleef.

Verschuivend licht trok de overkant dichterbij of duwde de loop van het dal juist uit het zicht. Gewassen en begroeiing wisselden elkaar af en vonden hun onderlinge grens in oude lijnen. Ook die grens bewoog. Drie jaar geleden overleed de buurman, hij liet zijn bezit na aan vijf kinderen en acht kleinkinderen in drie verschillende grote steden. Na de begrafenis daalde de vereniging van erfgenamen af om met luide stem de liefde voor het land te belijden. Hun land, dat zij bejubelden in prachtige woorden bij de borrel, onder de indruk van de eigen geëxalteerde praatjes. Zes hectare maïs groeide door tot de kolven op het land stonden te rotten en sindsdien was er weer een grens opgerukt. Brem, varens, vlier en bramen schoten de grond uit in een tempo dat hardere planten niet konden bijhouden.

De burens bewoonden een verder terug gelegen deel van het dal, uit zijn zicht, uit het zicht zelfs van het klooster, in een ander licht en een andere wind. Tweehonderdzevenendertig hectare lijkt veel, maar zonder bocht of helling of bos had je nauwelijks de mogelijkheid om verborgen te blijven. Een kilometer is minder dan je denkt.

Links, iets voorbij het dennenbos, lagen zijn eigen weilanden, die over de heuvel liepen en aan de overkant pas ophielden bij de nu verwilderde maïsvelden. Hij kende het land, wist hoe de grenzen liepen. In zijn hoofd was de grillige lijn zo echt als een houten hek waarop hij kon leunen.

Dat zag hij om zich heen. Overal waar hij keek, zag hij meer dan er te zien was. Hij zag een wereld waarin verschillende werkelijkheden achter elkaar schuilgingen, waarin wegen en paden niet alleen van het ene punt naar het volgende leidden, maar ook van licht naar schaduw of van voorgrond naar achtergrond. Van zijn bezit naar dat van een ander. Met zijn rechterhand wreef hij zijn nek, het was

er nog steeds, de tinteling, de ongewone stijfheid in zijn haren, maar nu wist hij niet meer of het de aanwezigheid van een ander was of de herinnering van daarnet. Of iemand hem bespiedde.

Waarde

Buiten was het domein, binnen was het geld. Het huis zelf was de houdster, het bindend element, het bewijs van zijn afkomst. Steenkoolbaronnen. Adel van het zwarte gruis. Breder Weltmann stamde af van de mannen die hun fortuin hadden vergaard met de tunnels onder de grond. Hij keek naar de vierkante hal en de brede gang die dwars door het pand liep, naar de achterkant. Professioneel verlichte muren waar schilderijen als visioenen opdoemden. De verzameling was niet groot, maar de magie van de vernieuwing die eruit sprak wist Breder altijd te vangen. Het was kunst uit de tijd dat steenkool de grote aanjager was van welvaart en industrie, de tijd dat vormen en kleuren een nieuwe essentie zochten, de tijd waarin eenheid werd verlaten en uiteen werd getrokken in onderdelen. Dat was de kern van de ontwikkeling. Die onderdelen vormden de nieuwe basis, zij konden worden gekopieerd, vergroot, uitgerekt en opnieuw samengevoegd tot een werkelijkheid die anders niet kon bestaan. Machtige machines, grote fabrieken en nieuwe technieken leidden tot de ontdekking van weer nieuwe details. In die tijd richtte ook de kunst zich op de afzonderlijke delen van haar onderwerpen die als eigen vorm naar voren werden gehaald. Soms zacht in vervaagde kleuren, soms in hoekige vlakken waarmee een beeld werd geconstrueerd als bouwwerk, soms met uitgesproken tekening en ronde kleuren. Groen, rood, geel en blauw. Morandi, Kislring, Gris, Giacometti, het waren namen die Breder het eerst van zijn vader had gehoord en die hem toen niets zeiden. Pas later zag hij wat zijn vader had gezien, de herkenning van een blik, het inzicht dat je pas iets kunt maken als je begrijpt waaruit iets is opgebouwd en die onderdelen

beheerst. Vooral dat laatste had zijn vader aangesproken, de ondernemer met een stalen greep op alles wat hij deed. In de grote hal keek Breder naar het bronzen beeld van een lopende man, de mens teruggebracht tot een paar lijnen waar hij zijn hele leven in meedroeg. Het ranke beeld was nu meer waard dan het hele landgoed. Toch was het niet het geld waar Breder aan dacht, hij had het beeld niet zelf gekocht. Toen hij geboren werd, stond het hier al. Hij kende het huis niet anders dan met de bronzen lopende man in de hal. Hij hoorde erbij.

De oude zwarte en witte tegels die in een regelmatig patroon op de vloer lagen, de brede houten trap naar de eerste verdieping, de zware deur waarachter de toegang tot de kelder zat, Breder kende het huis nog beter dan zijn land. Hij bewoog zich met vanzelfsprekend gemak door de ontvangstruimtes, de eetkamer, de twee zitkamers, zijn werkkamer, de slaapkamers boven, de enorme zolder, de grote keuken aan het eind van de gang. De Anstelhoff was een statig, oud landhuis met bijgebouwen, een grote schuur, een garage en oude stallen die al tientallen jaren geen paard meer hadden gezien.

In zijn werkkamer was alles modern: de bureaus en tafels, de verlichting, de bekabeling, de stoelen, de verbindingen en de apparatuur. Hij schoof zijn stoel aan en keek naar de beeldschermen die voor hem op de lange werktafel stonden. Drie naast elkaar. Op een andere tafel stonden er nog een paar. Verbonden met een eigen server, die dag en nacht bleef draaien, zeven dagen per week. Deze kamer, negen meter lang en vijf meter breed, was het hart van zijn financiële vermogen, het digitale centrum van zijn beheer, zijn eigen kleine dealingroom. Op de schermen kon hij de koersen en financiële ontwikkelingen bijhouden, kocht en verkocht hij, runde hij zijn beleggingen en deelnemingen.

Het was negen uur 's ochtends, tijd om in te loggen. Headsetje op, rechterhand op de muis, alle systemen open.

De afgelopen tijd was moeizaam, de economie ging achteruit, waardes daalden. Welke kon nog verder naar beneden en welke had zijn bodem bereikt? Die vragen waren bepalend. Tijdig uitstappen en niet te laat instappen. Al maanden was hij bezig zich over een breed front terug te trekken. Telecom was het eerste wat hij van de hand deed, zijn vertrouwen in de sector daalde met de dag, en vertrouwen was waar het om draaide. Vertrouwen in mensen en in technologie. Steeds vaker leek het of mensen hun eigen plannen niet aankonden, of hun ideeën groter waren dan hun vermogen er iets mee te doen. Vanuit zijn teruggetrokken positie had hij een droog en soms hard oordeel. Het opgewonden enthousiasme van de markt en de handelaren drong nauwelijks door in de Anstelhoff, het leek alsof de oude muren van het landgoed een extra hindernis vormden voor hypes en verdwazing. Dat was ook de bedoeling, het leven van de jonge durfinvesteerder had hij achter zich gelaten, hij bemoeide zich niet meer met de contacten, persoonlijke betrokkenheid bij de investeringen vermeed hij. Die leidde tot verblinding en verhoogd risico. In zijn werkkamer hield hij afstand en overzicht. Breder Weltmann was eind dertig en had geen vergeten gram aan zijn lichaam, hij liep twee uur per dag, at niet te veel, geen snack en geen snoep, zoechtigheid was niet aan hem besteed. Chocolade, koekjes, cake, taart, hij was er nooit aan begonnen en had nooit de behoefte aan suiker ontwikkeld. Overdag dronk hij water en koffie, 's avonds wijn, bier en af en toe vieux. Een goedkope zonde. Hij at fruit en veel groente en leefde sober. Zo stelde hij zich voor dat zijn keuzes in beleggingen helder bleven. Soms droeg hij een pak, donkergrijs of donkerblauw, meestal liep hij rond in kleding die ook goed was voor buiten. Geen corduroy, nooit corduroy.

Via zijn beleggingsmaatschappij Weltfin zat hij in biotech en agrotech, in fijnmechanica, toerisme, pure software, zwaar transport, duurzame energie, kunststofontwikkeling

en voedersystemen. Hij participeerde in grote bedrijven en kleine, jonge ondernemingen, in Nederland en in het buitenland, in de buurt en ver weg. En overal zat de klad in. Zijn ogen gleden over de schermen. Het was een slagveld. Zelfs China wist zijn percentages niet vast te houden en de effecten daarvan kwamen hard door. Onroerend goed was een ramp, de prijs per vierkante meter ging gestaag verder onderuit. Kantoorpanden, winkels, woningen, vakantieparken, het maakte niet uit, iedereen bleef maar bouwen en niemand wilde het nog hebben. Het afgelopen half jaar had hij zijn verlies genomen en zich teruggetrokken uit deelnemingen en projecten. De agro lag op zijn gat, dienstverlening was hopeloos, en het enige bouwproject waar hij nu nog in zat was de uitbreiding van Hotel Centraal in het dorp. Maar dat was geen investering, dat deed hij omdat hij het wilde.

Eén klik op een naam en hij kreeg verbinding met Niels Franken, zijn financieel assistent die honderdtachtig kilometer verderop in Amsterdam werkte. Franken was de scherpste analist, handelaar en manager die hij ooit had gehad. Hij kende de handel en hij kende de vraag, hij wist waar financiering werd gezocht en waar het rendement het beste zou zijn. Hij was altijd bereid zelf in actie te komen, bij bedrijven langs te gaan en ervoor te zorgen dat deelnemingen niet verdampten. De man was onbetaalbaar.

Met een schuin oog hield hij de ontwikkeling van een geselecteerd aandeel in de gaten, vandaag wilde hij ervan af. In de vier jaar dat hij het had gehad was de waarde meer dan verdubbeld en nu wilde hij de winst nemen voor die weer verdampte. Hij had Franken opdracht gegeven zo snel mogelijk te verkopen, maar zijn analist had niet naar hem geluisterd. Op zijn scherm zag hij waarom, het was een van de weinige aandelen die tegen de stroom in koerswinst had geboekt en Franken zag er nog meer in zitten.

‘Geduld’, zei hij. Sinds de opening van de beurs kroop de waarde verder omhoog. ‘We pakken nog een paar dubbeltjes, let maar op.’

Een paar dubbeltjes zou een eerder verlies compenseren en Breder wist dat hij zijn analist moest vertrouwen. Daar was het weer. Franken had nog nooit een verkeerd advies gegeven. Niet dat hij het geld nodig had, hij was alweer op zoek naar een volgende mogelijkheid om te investeren, je moest niet eeuwig blijven zitten in een fonds. Twintig cent erbij. Dertig cent. Het aandeel wist van geen ophouden. Veertig cent. Toe maar.

‘Nu’, zei hij.

‘Nog even.’

Terwijl ze spraken sprong de koers nog eens vijfentwintig cent omhoog.

‘Is gebeurd’, zei Franken. ‘Negentig cent boven de koers van gisteren, niet slecht.’

Breder stelde zich voor hoe ruim driehonderdduizend aandelen de komende minuten zouden worden verkocht. Handel op de vloer, actie, verspringende getallen. Ver weg, van die hectiek was in het dorp niets te merken. Ze bespraken nog een aantal andere transacties, Franken had een bedrijfje op het oog dat een nieuw platform ontwikkelde voor mobiele telefonie, computers, laptops en andere apparatuur.

‘Voor thuis’, zei hij. ‘Iets waardoor je niet meer afhankelijk bent van allerlei verschillende systemen. Je plukt alles in op één doosje, wifi natuurlijk, en klaar. Goeie jongens. Werelduitvinding.’

‘Als het werkt. Hoeveel?’

‘Paar ton. Om te beginnen.’

‘Partners?’

‘Nog geen anderen, wij zijn dan de eerste.’

‘Voor hoeveel procent?’

‘Veertig.’

Hij deed het. Met veertig procent had hij geen meerderheid en dat wilde hij ook niet. Liefst was hij de partner op de achtergrond, de man zonder gezicht. Het gezicht van Niels Franken. 'Ik moet ervandoor', zei hij. Die dag had hij drie afspraken, twee ervan hadden te maken met de uitbreiding van het hotel in het dorp. Om de eigenaresse te helpen had hij de uitbreiding en ontwikkeling van Hotel Centraal op zich genomen en sinds de werkzaamheden ruim drie maanden geleden waren vastgelopen, was het aan hem om het project weer aan de gang te krijgen. Ze waren begonnen voordat de definitieve vergunning er was, onder de verzekering dat die snel zou komen. De wethouder had het persoonlijk toegezegd, er was geen enkel probleem. De vergunning was er nog steeds niet, en nu de bouw was gestagneerd en de buurt begon te verloederen, maakte de gemeente zich zorgen en wilde ze liefst het hele project afblazen. Het toeristenseizoen stond op het punt te beginnen en het dorp moest zo aantrekkelijk mogelijk zijn. Het woord imago was al gevallen, Breder rilde ervan. Mensen die over imago beginnen, bedoelen iets wat ze niet durven zeggen.

's Ochtends zou hij spreken met de wethouder ruimtelijke ordening, Herman Wackers, om te proberen de bezwaren van de gemeente tegen de nieuwbouw weg te nemen. Dat was minder makkelijk dan het leek, want de gemeente was zelf met een eigen plan bezig. Op het terrein naast de oude schachttoren, vlak bij het centrum, moest een nieuw hotel komen, liefst een vestiging van een grote keten. Als dat lukte, zou de gemeente heel sterk staan. Veel nieuwe activiteit, nieuwe werkgelegenheid, betere voorzieningen. Daar zouden de belangen van een klein hotel voor moeten wijken, de gemeente was te klein voor twee hotels met conferentiefaciliteiten. Het plan van de gemeente had één probleem: het beoogde terrein lag ingesloten tussen percelen van iemand anders. Van Breder.

Eind van de middag had hij een gesprek met de aanne-

mer, Wien Coumans. Maandenlang had Coumans hem ontweken. Terwijl de zakken cement, stapels zand en de plastic verpakking van pallets met stenen en houten staanders die rondom de bouwput lagen in wind en regen oplosten, verteerden, versteenden of verdwenen, was Coumans onbereikbaar. Het enige wat hij van hem vernam waren de rekeningen die de man stuurde. Na twee maanden was Breder gestopt met de betalingen waarna hij een paar boze brieven en wat aanmaningen had ontvangen die hij keurig in een mapje had gestopt. Eerst praten. Hij had zich goed voorbereid; wat hij voor de besprekingen nodig had, zat in een ordner in het kantoortje van het hotel. Waar het hoorde. De derde afspraak was met de eigenaresse zelf, Anna. Hij glimlachte, het werd een mooie dag.

Hij liep de deur uit, naar de garage, en hij had nog geen drie stappen gezet of hij voelde weer die blik, alsof er ogen in zijn nek graaiden. Hij draaide zich abrupt om, keek achter zich, keek naar de oprijlaan van het huis, naar de heuvel erachter.

Niets.

Rook

Woensdag was een van de twee dagen in de week waarop hij in het dorp aan de overkant wat inkopen deed en een kamer nam in het hotel. Altijd, op vaste dagen, op een vaste tijd. Niet omdat de ene dag beter was dan de andere, maar omdat het weerkerende beslissingen overbodig maakte. Keuzes maken was vaak tijdverspilling, meestal aan zaken die geen verschil maakten. Regelmaat was niet alleen handig, het verdiepte ook de beleving van de handeling. Omdat hij steeds op dezelfde dag, op hetzelfde tijdstip in het dorp verscheen, gingen meer mensen op hem rekenen. In de winkel, in het café, het postkantoor en het hotel. Daardoor groeide het inkopen doen tot iets groters, waarvan het zelf niet meer dan een onderdeel was. Al meer dan vijftien jaar deed hij dat zo. Dat hij twee nachten per week in het hotel overnachtte, was recenter, daar was hij mee begonnen nadat de eigenaresse van het hotel hem had meegenomen naar een kamer en daar tot de ochtend met hem was gebleven. Sindsdien kon hij niet zonder, het liefst was hij er elke dag, maar dat was onbespreekbaar. Anna hield van haar onafhankelijkheid.

Na de brug over het riviertje slingerde de weg iets omhoog, met trage, lange bochten. De heuvels waren hier niet hoog of steil, maar weids, met slechts hier en daar dramatische wendingen, zoals vlak voor het dorp. Daar draaide de weg om een naar voren geschoven punt, waardoor je plotseling dwars op de richting van de vallei reed, en daar, op nog geen honderd meter van de eerste huizen, was een klein parkje. Een dubbele rij platanen zorgde voor ruime en hoge schaduw. Het lichte blad kleurde de zon over de tafeltjes en bankjes die de gemeente er had neergezet. Hij

zette zijn scooter onder de bomen en zocht een plek naast het muurtje, een gemetselde natuurstenen afscheiding tussen de gemeentelijke voorziening en het naar beneden aflopende talud.

Vanaf dat punt had hij vrij zicht over het dal. Een uitzicht dat net zo vertrouwd was als dat vanaf zijn eigen erf, omdat zijn huis er het hart van vormde. Dit parkje was wat hij zag als hij vanaf zijn terras recht naar de overkant keek, en nu nestelde hij zich in dat uitzicht, in de overkant van zijn leven. Zo was het ook, het bezit daar, het dorp hier. Het waren twee kanten die hij allebei nodig had, de rijkdom en de eenvoud, de omgeving waar die rijkdom vandaan kwam. Vanuit het parkje zag hij zijn huis als een toerist, als iemand die zich van buiten naar binnen denkt en daar de eigen dromen herkent. Hij zag het weiland voor het huis en het bos dat langs het grasland naar beneden liep. Hij staarde naar de bosrand, naar de plek waarvan hij had gedacht dat iemand er had staan kijken. Er was niets te zien, de afstand was te groot.

Naast zijn mobiel op de picknicktafel lag een klein pakketje, verpakt in vetvrij papier. In zijn rechterhand hield hij een zakmes met een verweerd houten handvat. Hij leunde achterover, zijn rug tegen de rechte, harde leuning, legde zijn handen in zijn schoot en keek naar het dal, andersom, in tegengesteld licht. Als een korte meditatie. Het geld was aan het werk, het dal was in rust.

Uit het papier haalde hij een stuk worst, hij sneed een paar plakken en met kleine, geduldige bewegingen trok hij het velletje eraf voor hij ze in zijn mond stak. Hij reikte nog een keer in zijn tas om er een pakje tissues uit te halen en midden in de beweging stopte hij.

Zijn portefeuille. Met zijn handen tastte hij in zijn broekzakken en de zakken van zijn jasje en vond er niet wat hij zocht. Hij was zijn portefeuille vergeten en terwijl het besef tot hem doordrong, zag hij de zwarte leren billfold op de

keukentafel liggen. Stom, onoplettend, maar niet erg. Er was niemand in huis, de huishoudster zou pas de volgende dag komen, en nu hij wist dat hij zijn portefeuille niet kwijt was, haalde hij opgelucht adem. In het dorp kon hij makkelijk een keer zonder. In de winkels zou hij de volgende keer betalen en van het hotel kreeg hij eens per maand een rekening voor negen overnachtingen. Soms tien. Die betaalde hij met een overschrijving. Breder Weltmann was rijk, maar hij had een sobere levensstijl, zo kon hij de verleidingen van het geld op afstand houden. Uit eigen ervaring wist hij waar die toe zouden leiden, in de jaren na het overlijden van zijn ouders was hij met open ogen in de val gelopen en was zijn vertrouwen gebroken. Eigenlijk wilde hij maar één ding: Anna, de eigenares van het hotel. Zij hield hun relatie binnen perken die zij bepaalde. Al zeven jaar lang. Hij smachtte, zij liet zich niet ompraten.

Breder groette een jong echtpaar met kind, een jongetje van vijf of zes jaar oud. De moeder gaf het kind een stukje cake, pakte een thermoskan uit haar tas en schonk koffie voor haar man en haarzelf, dansende vlekken zonlicht in haar blonde haar. Haar lach was een balans, een vooruitzicht. Ook dat had hij nooit gehad. Wel gezocht.

Kauwend op zijn worst, in de ban van de rijpe, gronderige smaak, liet hij zijn blik dwalen, van het gezin naar de parkeerplaats, via de huizen aan de rand van het parkje terug naar het dal, naar een kleine rookpluim die in de vrijwel windloze ochtend recht omhoogsteeg. Hij zou zich erin willen wentelen, als in een droom. Van onder het vreedzame wolkje walmde een zware kluwen gitzwarte rook die de witte pluis verdrong.

Het kind schreeuwde: 'Pap, kijk! Kijk dan! Wauw!'

Door het midden van de wolk schoot plotseling een rodegele vlam omhoog, heftige wervelingen spoten door de lucht. Een seconde later rolde een doffe knal door de vallei.

'Daar gaat zijn olietank', zei de man van het gezin. De

vrouw had een hand voor haar mond geslagen en keek met grote ogen naar het huis, dat in een orgie van rook en vuur verdween.

Zijn huis.

Hij zag het en begreep het niet. Brand woedde en hij kon slechts toezien, van een afstand. Het liefst wilde hij in actie komen, onmiddellijk ingrijpen, redden wat er te redden viel. Zijn lichaam schreeuwde in verlamde stilte. En weer prikte die graaiende blik, niet in zijn nek deze keer. In zijn hart.